كندوكاو آموزشى

مهماترین موضوع، سردر گمی در یادگیری، اموزش زیستشناسی

بهبودفراشناخت دانشآموزان

کیمبرلےتانر ترجمه:محسن نقى زاده

اشاره

آیا شـما هر گـز راه درس خواندن یـا روش آموختن را بـه دانش آموزان تان آموختهاید؟ اگر پاسخ منفی است، پس انتظار دانستن و به کار بردن چیزی که به آنان آموزش ندادهاید، بیهوده است. دانستن دانستن، شناختن شناختن، آموختین آموختن یا بهطور خلاصه تأملی که فیرد روی فرایندهای ذهنی و یادگیری خود می کند «فراشیناخت» نام دارد. پژوهشیگران آموزشی عقیده دارند که یادگیرنده باید روی اندیشـهٔ خود فکر کند و آن ها را بشناسـد. این ظرفیت که «بدانیم چه میدانیم» یا چه چیزی را نفهمیدهایم «فراشناخت^۲» یا «خوددیدبانی^۳» نامیده می شود.

دانشجويان متفاوتاند

فرض کنید مدرس درس زیستشناسے مستید. دو دانشجو یک هفته بعد از امتحان بهطور جداگانه به شـما مراجعه می کنند. هر دو بهترین نمرهها را در درس شما گرفتهاند. هر دو در طول سال بهطور منظم در کلاس حاضر می شده اند و تکالیف خود را بهموقع تحویل میدادهاند. هر دو مصمم و باهوش هستند. آنها در گفتوگو با شما چگونگی آمادگی خود را برای امتحان شرح میدهند. روش آنها با هم كاملا متفاوت است.

دانشـجوی «الـف» می گوید خوشـحال بوده که امتحان به روز شــنبه افتاده بـود، چون وقت آزاد بیشتری برای آمادگی داشته است. او می گوید که مطالعه را بعد از ظهر پنجشنبه شروع کرده و آن شب را با دوستانش بیرون نرفته است. او همچنین می گوید کے چندین بار کتاب را مطالعہ کردہ و از نكات برجستهٔ آن فلشكارت ساخته است. او احساس می کرده که باید نمرهٔ او در امتحان عالی باشد چون همهٔ پنجشنبه شب و روز جمعه را مطالعــه كـرده بوده. او مى افزايد كــه هر كار از دستش برمی آمدہ انجام دادہ ولے دربارۂ نمرۂ امتحانی خود نگران است و می خواهد شما بدانید که او واقعا زحمت کشیده و باید در امتحان نمرهٔ خوب بگیرد.

دانشـجوی «ب» می گویـد که بهطـور منظم تا شروع نیمسال جدید، هر بعدازظهر پاورپوینتهای درس را مـرور مىكـرده، صفحـات كتـاب را هر هفته به دقت مطالعه مي كرده، اما بيشتر وقت خود را صرف مقایسهٔ اطلاعات پاور پوینتها با اطلاعات کتاب می کرده تا تفاوتها و شباهتهای آن ها را پیدا کند. او چندین مورد اختلاف پیدا کرده که برای او گیج کننده بودهاند. او هر هفته چندین مورد از این اختلافات را پیدا می کرده و وقتی شما از او می پرسید که با این اختلافها چه می کردہ، به شــما می گوید که هر هفته آنها را با چند تن از همکلاسهای خود در آزمایشگاه در میان می گذاشته است. او آنجا بیشتر جوابهای خود را پیدا می کرده و سردر گمی های ذهنش برطرف می شده است. او قبل از امتحان به دفتر شما آمده و دو تا از این اختلافات را برطرف کرده است. او درباره امتحان و نمرهٔ خود نگران نیست، زیرا بیشــتر ســؤالات به اختلافها و مفهومهایی که او بیشتر روی آنها کار کرده بوده، اختصاص داشتهاند.

کندوکاو آموز شی

برخی خواهند گفت که کار ما آموزش زیستشناسی است نه روشهای تدریس. در حالی که فراشناخت، که چیزی بیش از مهارتهای مطالعه را به ما نشان

میدھد

ایسن دو چه تفاوتهایسی با هم دارند؟ بی گمان تفاوتهای آنها زیاد است، از جمله سابقهٔ آموزشی، شخصیت و بسیاری موارد دیگر؛ اما یک تفاوت مهم در روش مطالعهٔ آنها بوده است. آنها تعریفهای متفاوتی از چگونگی یادگیری، توانایی تسلط بر ادراک خود، آگاه بودن به آموختهها و نیاموختهها و توانایی در برطرف کردن مشکلات دارند. تفاوت آنها در توانایی استفاده از روشهای فراشناختی یادگیری است.

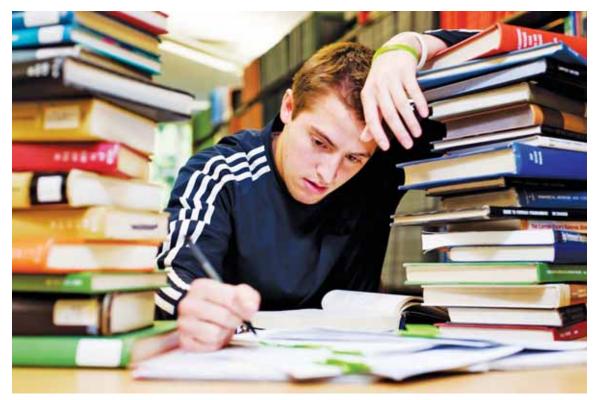
فراشناخت چیست

اهمیت فراشیناخت در فرایند یادگیری، تفکری قدیمی است که آثار آن از زمان روشهای پرسش و پاسخ سقراط تا قرن بیستم و جان دیویی³ موجود است. دیویی می گوید که ما بیشتر از «تفکر در تجربهها»یمان یاد می گیریم تا از خود تجربهها (دیویی، ۱۹۳۳). چیزی که تازه است، ابداع واژهٔ «فراشیناخت» و پیدایش زمینهای تحقیقی برای آن در دهههای اخیر است. فراشیناخت از دههٔ به روانشیناس تکوینی جان فلاول[°] به روشهای مختلفی به کار رفته است و بهنظر می رسد که یک تعریف مشخص و معمول از آن غیرقابل دسترس

باشد. در زیر بخشی از نوشتهٔ اصلی فلاول و چند نوشته و تعریف دیگر از منابع متفاوت درباره فراشناخت آورده شده است. فراشناخت به دانش هر شخص دربارهٔ فرایندهای شناختی خود یا هر چیز مرتبط با آن، مانند ویژگیهای یادگیری اطلاعات یا دادهها گفته می شود. بهعنوان مثال، اگر من بدانم که در یادگیری الف بیشتر از ب مشکل دارم و یا اینکه قبل از پذیرفتن ج بهعنوان یک حقیقت، باید درستی آن را بررسی کنم، آنگاه

درگیر فراشناخت شدهام (Flavell, 1976). فراشــناخت آگاهی یا بررسـی فرایند یادگیری یا تفکر یک فرد است (Merriam-Webster, 2012). فراشناخت همچنین شامل خودتنظیمی – توانایی هماهنگ کـردن یادگیری یک فـرد، برنامهریزی موفقیت و تصحیح اشــتباهات در وقت مناسـب میشـود که برای یـک یادگیری مؤثـر لازماند... فراشــناخت همچنیـن بـه توانایی تفکـر دربارهٔ عملکـرد شـخص گفته میشـود (شـورای ملی تحقیقات، ۲۰۰۰)^۲.

دانش آموزان یاد می گیرند که با استفاده از پرسش هایی مانند «من الان چه می کنم؟»، «این راه مرا به کجا خواهد برد؟» و «چه کار دیگری می توانم به جای این کار بکنم؟» پیشرفت

خـود را ارزیابـی و مسـیردهی کنند. این سـطح از فراشـناخت عمومـی بـه دانشآمـوزان کمک میکنـد تـا از روشهای بینتیجـه اجتناب کنند (Perkins and Salomon, 1989).

به نظر میرسد که این دیدگاههای متعدد دربارهٔ فراشناخت- که بیشتر روی تعریف فلاول مبنی بر تأکید بر برنامهریـزی، زیرنظر گرفتن و ارزیابی فرایند یادگیری یک شخص بسط داده می شود، به نوپا بودن زمينهٔ تحقيق دربارهٔ فراشيناخت و نبودن یک نظام مشخص برای آن بستگی داشته باشدد (Flavell, 1979; Schraw, 1998). شرح جنبههای متفاوت فراشیناخت، توسیعهٔ ابزار برای سنجیدن این جوانب و راهبردهای آموختن آنها به دانش آموزان همه موضوعهای فعال تحقیق میان محققان در نظامهای متعدد علمی اجتماعی است (Zohar, 2009; Schraw et al., 2006). علاوهبر اینها، اشتراک بسیاری میان تحقیق فراشیناخت و دیگر عرصه های تحقیقی که روی یادگیری خودتنظیمی^۷ (توانایی یک شـخص در كنترل يادگيرى خود، (Schraw et al., 2006) و خودسنجی^۸ (درک یک شخص از لیاقت خود، Bandura, 1977) تمركز دارند، وجلود دارد. چون هدف این نوشـته انتقال افـکار از نظامهای دیگر است که موجب رابطهٔ سریع و عملی برای آموزش زیستشناسی می شوند، از پرداختن به همپوشانیهای گیجکننده اجتناب میکنیم و زمینههای کاوشـگری فعال را بـرای تحقیق به خوانندگان علاقهمند وامي گذاريم.

بیایید بار دیگر دو دانشجوی الف و ب را در نظر بگیریم. داستان آنها برای هر کس که حتی به مدت کوتاهی در دبیرستان زیستشناسی تدريـس كرده اسـت، أشناسـت. واكنــش ما به این دو ممکن است غضب برای دانشـجوی الف و احسنت برای دانشجوی ب باشد. معلمان معمولاً از دانش آموزانی مثل الف سردر گم می شوند و برخیی خواهند گفت که کار ما آموزش زیستشناسی است نه روشهای تدریس. در حالی که فراشناخت، چیزی بیش از مهارتهای مطالعه را به ما نشان می دهد و با افزایش مهارت های تفکر و پیشبرد تغییر مفهومی در دانش آموزان جوان مرتبط است Nickerson et al., 1985; White) مرتبط ا and Gunstone, 1989; Georghiades, 2000). علاوه بــر اين، شواهدى وجـرود دارد مبنی بر اینکه فراشناخت با موفقیت

همهجانبهٔ دانشآموزان در ارتباط است (Adey and Shayer, 1993; Kuhn and Pearsall, 1998). شواهد نشان میدهند که دانشآموزان با مهارتهای فراشناختی پایینتر کمتر از همکلاسیهای خود موفق میشوند (Kruger, 1999; Dunning et al., 2003).

همچنین چیزهای زیادی برای دانستن دربارهٔ تأثیر فراشناخت در یادگیری، به خصوص در میان دانش آموزان دبیرستانی و نیز متون رشتههای دیگر مثل زیستشناسی و فیزیک) وجود دارد. بنابراین، چگونه ما بهعنوان معلمان زیستشناسی می توانیم از این فراشناخت برای خود و دانش آموزان در تدریس و یادگیری استفاده کنیم؟ کاربرد فراشناخت دانش آموزان در درس زیستشناسی چگونه است؟ فراشناخت چه تأثیری بر یادگیری فعال دارد؟

استفاده از فراشناخت در آموزش زیستشناسی

برای آگاهی از وجود ظرفیت فراشیناخت در فرد، کافی است مطمئن شوی آن شخص یاد گرفته است که چگونه یاد بگیرد (Garner, 1988). زیستشناسی قرن ۲۱ نیاز دارد که دانشآموختگان چگونگی به کارگیری مفاهیم را در سطوح مختلف سازمانیافتگی و پیچیدگی بیاموزند و اطلاعاتی را که حیطههای مفهومی را به هم مربوط مي كنند، ياد بگيرند. اين هدف می تواند با تأکید بر استفاده از تجربه های یادگیری دانشآموزان برای کمک به آنها باشد که یاد بگیرند مانند زیستشناسان فکر کنند. بهبود فراشناخت دانشآموزان- آموختن چگونگی فکر کردن دربارهٔ زیستشناسی و روش یادگیری- به نظر روشی مفید برای رسیدن به این اهداف است .(NRC, 2000; D'Avanzo, 2003; Crowe et al., 2008) در اینجا روشهای بالقوه برای افزایش فراشناخت در کلاسهای زیستشناسی را شرح میدهیم: ۱. آموزش روشهای فراشناختی بهطور شفاف به دانش آموزان ۲. تغییر فرهنگ کلاس براساس روشهای فراشناختي 🔳 در کلاس های زیست شناسی روش های

در کلاسهای زیستساسی روسهای فراشناخت را آموزش دهید آموزش فراشناخت در آموزش علم، نیازی اساسی

دربارة اهميت آگاهیمعلمان از تفكرات دانشآموزان قبل از تدریس دروس جدید، فراوان نوشته شده است. با این حال ارزيابي اوليه مىتواندبراى خوددانش آموزان مفيدو فرصتىعالى برای افزایش فراشناخت دانش آموزان باشد است… آگاهی بسیاری از دانش آموزانی که وارد دانشگاه می شوند، نسبت به دانش فراشناختی، دانش دربارهٔ راهبردهای متفاوت، دربارهٔ کارهای شاختی متفاوت و به طور مشخص آگاهی صحیح از خود در حد بسیار پایین قرار دارد (Pintrich, 2002).

تدریس فراشیناخت به دانش آموزان برای فهم چگونگی تفکر آنها دربارهٔ زیستشناسی یک قدم اساسی است تا بتوانند مانند زیستشناسان فکر کنند. (AAAS, 2011) در آموزش زیستشناسی این نیاز زمان بسیاری نمیخواهد و تلاشی است برای خدمت به فراگیران و مدرسان.

ارزیابی اولیه: دانش آموزان را به آزمودن تفکرات متداول خود تشویق کنید

دربارهٔ اهمیت آگاهی معلمان از تفکرات دانش آمـوزان قبـل از تدريـس دروس جديـد، فراوان نوشــته شده است. با این حال ارزیابی اولیهٔ دانشآموزان از خود (سؤال از خود) می تواند برای خـود دانش آمـوزان مفیـد و فرصتـی عالی برای افزایش فراشناخت آنان باشد. یک مثال از «سؤال از خود» این است: «من دربارهٔ این موضوع چه میدانیم که بتواند به من در یادگیری کمک کند؟ این سؤال می تواند در ارزیابی اولیه توسط معلمان مطرح شود. تبديل اين ارزيابي اوليه- در قالب يک سـؤال یا یک تکلیف- به یک فعالیت فراشناختی بـرای دانشآمـوزان بیـش از چند جمله توسـط معلم نخواهد بود، در حالی که دانش آموزان را در طول سال و معلمان را در کارهای فراشناختی و استفاده از اطلاعات بهدست آمده در ارزيابي اوليه و برنامهریزی متفکرانه از چگونگی یادگیری یک درس جدید در آینده راهنمایی خواهد کرد.

مبهم تریین موضوع^۹: به دانش آموزان در تشخیص سردر گمیها^{۱۰} تمرین دهید

یکی از روش های فعال یادگیری بلندمدت که میتواند برای نظامهای متعدد در کلاس های دارای اندازه های مختلف مورد استفاده قرار گیرد، «مبهمترین موضوع» است (Angelo and Cross, 1993). معمولاً در پایان کلاس به دانش آموزان گفته میشود که روی یک تکه کاغذ در مدت ۳ تا ۵ دقیقه به این سؤال پاسخ دهند: «چه چیز دربارهٔ موضوع این جلسه برای من گیج کننده بود؟». «مبهمترین موضوع»

نیے می تواند مانند ارزیابی اولیہ در فهمیدن اینکه چه چیزی برای دانش آموزان سے خت و گیج کننده بوده است به معلمان کمک کند. این تجربهای غیرمعمـول برای بسـیاری از دانشآموزان اسـت که معلم از آنها بخواهد مشکلات درسی خود را با صدای بلند بگویند، چون در بسیاری مواقع فقط به دانشآموزانی که جوابهای علمی صحیح را میدانند اجازهٔ سخن گفتن داده میشود. دانش آموزان سوالدار و سردر گم معمولاً برای پرسیدن یک سےؤال یا آشکار کردن آنچه که نمیدانند، خطر تحقیر شدن را نمی پذیرند؛ مگر اینکے معلمان محیط آموزشے امن و مورد اعتمادی ایجاد کند. استفادهٔ مرتب از «مبهم ترین موضوع» در کلاس بیش از چند دقیقه را به خود اختصاص نخواهد داد، اما محيطي ايجاد خواهد کـرد در آن سـردرگمی نیز جزئـی از آموزش در نظر گرفته میشود که فقط برای آگاهی معلمان نیست، بلکه برای آگاهیی خود دانش آموز نیز هست. دانشآموزان می توانند سؤالات درسی خود را بهطور مســتقل مشخص و آن را در کلاس مرور و بيان كنند.

ارزیابی پایانی با نگاه به گذشته: دانشآموزان را به تغییر مفهوم عادت دهید

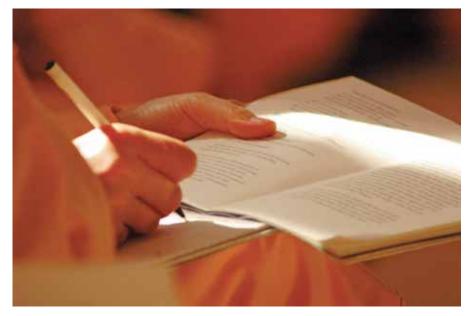
روان شناسان شـناختی (و محققان آموزش علم، یادگیری را فعالیتی دانش آموزمحور میدانند که در آن دانشآموز، در فرایند یادگیری، نظرهای خود را دربارهٔ یک موضوع تغییر میدهد (Posner et al., 1982). این واقعیت به ما می گوید کـه اگر دانش آموزان از واقعیتی فراشـناختی، که بـه آنها كمك مىكند بداننـد قبلا چگونه دربارهٔ یک موضوع فکر می کردهاند و امروز چگونه به آن فکر می کنند بهره نگیرند، آن را یاد نخواهند گرفت. این همان اظهارنظر دیویی است که تفکر بر روی تجربهها را اساس یادگیری میداند (Dewey, 1933). يك ابرار ساده براى وادار کردن دانشآموزان به تفکر دربارهٔ چگونگی تغییر نظراتشان، ارزیابی پایانی با نگاه به گذشته است. همان طور که از نام آن استنباط می شود، این نوعی ارزشیابی پایانی است، چون بعد از یادگیری اتفاق می افتد و با نگاه به گذشته است؛ چون از دانش آموزان خواسته می شود بگویند چگونه قبل از فعالیتهای یادگیری دربارهٔ آن فکر می کردهاند و آن را با چگونگی تفکرات خود بعد از یادگیری

یکی از روشهای فعال یادگیری بلندمدت که می تواند برای نظامهای متعدد در کلاسهای دارای اندازههای مختلف مورد استفاده قرار گیرد، «مبهم ترین

دربارهٔ موضوع مقایسه کنند. بهعنوان مثال، ممکن است از دانش آموزان خواسته شود این جمله را کامل کنندد: «قبل از این درس من فکر می کردم که تکامل...، اما اکنـون فکر می کنم که تکامل ... است»؛ یا ممکن است از آنها خواسته شود دربارهٔ سه روش تغییر تفکرات خود دربارهٔ یک موضوع در زمان مشخص بنویسند. هر کدام از این روشهای آشـکار برای تدریس فراشناخت، سازوکاری است برای القای اینکه از خود بیرسند «چگونه تفکرات من در طی زمان تغییر میکند یا نمیکند؟»

نشریههای تفکربرانگیز: برای این که دانشآموزان تفکراتشان را زیر نظر بگیرند، محیطی را مهیا کنید

یکی از روشهای فراشیناختی که بهنظر نمیرسد دانشـجوی الف داشته باشـد، تحلیل او در اینباره است که در امتحان گذشته، چه کار وی در مطالعه برای امتحان خوب بوده و چه کار او بد بوده است، تا از این اطلاعات برای امتحان آینده استفاده كند. معلمان مي توانند بعد از اولين امتحان از دانش آموزان بخواهند چند جمله دربارهٔ امتحان آیندهشان بنویسند، مثلاً، «چه چیز در آماده شدن به امتحان برای من خوب بود و من باید آن را برای امتحان بعدى به ياد داشته باشم چه چيز براي مــن بد بـوده که نباید در آینده انجـام دهم یا چه چیز را باید تغییر دهم؟». اگر معلم این نوشتهها را تکلیف دهد، چه بعد از امتحان، چه بهعنوان بخشی از تکلیف متفکرانهٔ مشخص، بهطور عملی و شـفاف بـه دانشآموزان روش بهبـود روشهای فراشناختی و تمرین استفاده از این روشها را آموخته است. معلمان مي توانند براي ادامهٔ اين کار، به دانش آموزان تکلیف کنند که این نوشته را قبل از امتحان بعدی دروباره بخوانند و بنویسند که چگونه از خود پند می گیرند. علاوهبر این، معلمان می توانند از دانش آموزان بخواهند روش های آماده شدن خود را با دوستان خود در میان بگذارند و حداقل دو روش جدید آماده شد برای امتحان را از هم کلاسیهای خود بگیرند و بنویسیند. اگر اين گونه نوشتهها دربارهٔ روشهای یادگیری فراشناختى وتفكر فراشناختى بهطور مرتب انجام شـود، دانشآموزان مىتوانند يك نشريه متفكرانهٔ زیست شناختی تولید کنند و مثل دیگر فعالیت های آموزشی مستحق اعتبار و جایزه باشند.

🔳 ســاختن يــک کلاس زيستشناســي بـر اساس فراشناخت

بحث كردن دربارة علم فراشناخت، بهعنوان بخشى از مبحـث هر روزهٔ کلاس درس، به سـاختن یک زبان برای دانش آموزان به منظور صحبت کردن دربارهٔ شناخت و یادگیری خود کمک میکند (Pintrich, 2002)

در حالی که تکالیف فردی مشـخص برای تدریس روشهای فراشناختی برای دانشآموزان راهکاری آشناست، راهکارهای پنهانی زیادی نیز وجود دارد که می تواند در هر سال تحصیلی به اجرا در آید و به بخشی از زبان هر روز معلم و دانش آموز تبدیل شود. این کار به خصوص برای کمک به دانش آموزان برای آگاهی از زمان مناسب استفاده از روشهای فراشناختی مفید است. برای مثال، شناسایی سردر گمیهای تکالیف گذشته. زمانی که دانشآموزان هم روشهای فراشیناختی را یاد گرفتهاند و هم از زمان استفاده از این روشها آگاه شدهاند، می توان گفت که آن ها به عنوان یادگیرندههای همیشگی در نظام آموزشی خود به بلوغ رسيدەاند.

به دانش آموزان اجازه دهید که سردرگمیهای خود را درون کلاس مشخص کنند

در بیشــتر دانشـگاهها به سؤالات دانشـجویان در درون و بیرون از کلاس توجه می کنند، اما معمولاً در دبیرستانها به سردر گمیهای دانش آموزان

مى توان از طريق پیچیدہکردن تكاليفدرسي بەسادگى تفكر را به درس وارد كرد.معلمان مى توانندعلاوەبر سؤالهاىمعمول، یک یا چند سؤال فكرىهمبدهند تادانشآموزان مجبوربهفكر کردن شوند

توجهی نمیشـود، بلکه تأکید بر پاسخهای صحیح علمی بـه آن هـا اسـت (Tobias, 1990; Steele and Aronson, 1995; Seymour and Hewitt, .(1997

بهطور ساده، دادن اجازهٔ سردرگم شدن به دانش آموزان روشی برای انگیزه دادن به آنها برای فعالیتهای فراشیناختی و پرسیدن این سؤال از خودشان است که «من چه چیز را نفهمیدهام؟»

تفكر را به يك فعاليت آموزشي معين وارد کنید و برای آن نمره در نظر بگیرید

می توان از طریق پیچیده کردن تکالیف درسی به سادگی تفکر را به درس وارد کرد. معلمان می توانند علاوهبر سـؤالهای معمول، یک یا چند ســؤال فكرى هم بدهند تا دانش آموزان مجبور به فكر كردن شوند. این سؤالات می توانند ساده باشد، مانند «چه چیز در این تکلیف برای شـما دشـوار بود؟» یا «چه سوالی هنگام انجام تکلیف برای شـما پیش آمد که قبلاً به آن فکر نکرده بودید؟». تصمیم معلم بـرای نمره دادن به این پرسـشها می تواند دانش آموزان را مجبور به فعالیتهای فراشناختی روزانه در طول سال تحصیلی بکند.

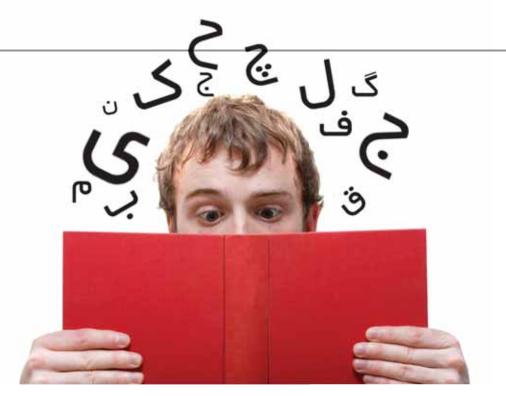
دربارهٔ آموزش فراشناخت و تدریس زيستشناسي

ما این تحقیق از فراشناخت را با تصور دو دانشجوی متفاوت – دانشجوی الف و دانشجوی ب – شروع كرديم. حال تصور كنيد كه شـما فرصت صحبت کردن با دو نفر از مدرسان زیستشناسی دربارهٔ روشهای تدریس آنها را یافتهاید. هر دوی آنها محقق و در زیستشناسی استاد هستند. هر دوی آنها بهطور منظم درسهای مقدماتی را برای دانشـجویان زیستشناسی تدریس میکنند. هر دوی آنها مصمم هستند که دانشآموزان خود را در زیستشناسی موفق کنند. در صحبت با آنها، شما با این سؤال شروع می کنید که تدریس این ترم چگونه است. علاوهبر این، از هر کدام می پرسید که چگونه هر هفته آمادهٔ کلاس می شوند. داستان آنها بهطور شگفت انگیزی متفاوت است.

مـدرس ج از دانش آمـوزان خـود ابـراز رضایت می کند. او فکر می کند که هر سال علاوهبر کار زیادتر او برای آوردن جدیدترین تحقیقها برای آنها، آنها یسرفت میکنند. او می گوید که در این ترم تصمیم گرفته است همهٔ پاورپوینتهای

خـود را روزآمد کند. اگر چه او همهٔ آنها را دارد، اغلب شبها برای اینکه مطمئن شود آنها درست هستند تا نیمههای شب بیدار میماند. وقتی از او پرسیده شـد که چگونه به دیدگاه دانش آموزان دربارهٔ تفکر راه می یابد. گفت که او یک امتحان میانترم و یک امتحان پایانترم می گیرد تا دانش آموزان انگیزه پیدا کنند و به خواندن خود ادامه دهند. او همچنین بسیار ناراحت بود که هیچ دانشآموزی به اتاق او نمیآید. او احساس می کند کــه هر کاری که از دســتش برمی آیــد بکند تا به درک دانشآموزان از مادهٔ درسی کمک کند، اما آنها به نظر نمىرسد مانند خود او، وقتى محصل بود، در درسهای خود تلاش کنند. او نگران نمرهٔ ارزیابی خود توسط دانش آموزان است که هر سال پایین می آید و او فکر می کند این عادلانه نیست که توسط دانش آموزانی که خودشان به یادگیری خود اهمیت نمیدهند مورد ارزیابی قرار گیرد. مدرس د، بر خلاف مدرس ج، نظر شـما را دربارهٔ ســؤالاتى كه براى پايەگذارى فعاليتھاى كلاسى آماده کرده است تا فردا از دانشآموزان بپرسد جویا می شود. او از تجربه های پیشین می داند که تعداد کمی از دانش آموزان توانایی ارتباط دادن ميان فتوسنتز و تغييرات آب و هوا را دارند. بنابراین میخواهد که درس جدید خود را با سوالات ارزيابىكننده دربارة يادكيرىهاى قبلى دانش آموزان دربارهٔ بحث ماده و انرژی شروع کند. او در این سالها براساس آنچه از تفکرات دانش آموزان دربارهٔ موضوع جمع کرده، این درس خود را تغییر داده است. او میداند که هر چه بسیار دربارهٔ نحوهٔ تفکر دانش آموزان بداند روشهای تازهای برای تدریس پیدا می کند. او همچنین می گوید بسیاری از تکالیفی که دانش آموزان امروز انجام دادهها دقيقاً در نيمه شب اتفاق افتاده است که نشان میدهد آنها دقیقا همان مشکل را که او می خواست فردا دانش آموزان را از آن آگاه کند خودشان یافتهاند. وقتی شما از او بپرسید که آیا او نگران است که چگونه دانشآموزان به فعالیتهای کلاسے او بازخور د میدھند، می بینید که او زیاد نگران نمی شود. او همواره به طور منظم با دانش آموزان خود منطق این را که چرا این فعالیت یادگیری را در کلاس اجرا می کند با آن ها در میان می گذارد و نظرات آنها را یادداشت و در جلسهٔ بعد از آنها استفاده می کند.

بنابرايـن، تفاوت مدرس ج و مدرس د چيسـت؟

بدون شـک تفاوتهای بسیاری دارند؛ اما یکی از مهم ترين آنها، تفاوت آن ها بهعنوان اعضاى دانشکده در کاربرد فراشیناخت در تدریس است. مثل تفاوت فعالیت های فراشانختی یاد گیری

دانشجوی الف و دانشجوی ب. در اینجا نیز تفاوت بین این دو در مقدار تفکر آنها دربارهٔ چگونگی تفکرشان دربارهٔ تدریس است. درست است که معلمان هیچ شکی در آوردن روش های فراشناختی

مدلسازی فراشناختی معلم برای دانش آموزان

برای شما، به عنوان یک زیست شناس حرفه ای، غالباً بەياد آوردن زمانى كەزىست شناسانەفكر نمى كردىد و طبیعت سردر گمیهای زیستشناختی خود در زمانی که دانش آموز بودید، دشوار است؛ یا حداقل ممكن است نتوانيد مثالهايي از تغييرات تفكرات خود برای دانش آموزانتان بگویید. در حالی که ما بهعنوان محقق، همواره فراشناختی میاندیشیم و دربارهٔ درک خود و تحقیق خود و تغییر تفکر خود با اطلاعات جدید در طول سالها فکر می کنیم. نشان دادن اینکه دانشآموزان چگونه بهعنوان یک زیست شناس به فرایند حل مشکل فکر مىكنند- چگونه شروع مىكنند، چگونه تصميم می گیرند، چه کاری را اول و چه کاری را بعد انجام میدهند، چگونه کار خود را کنترل می کنند، چگونه میفهمند که مشکل شان حل شده است-یک مثال از مدلسازی فراشناختی است. یکی از همكاران معلم من به من گفت كه او همیشه با این سوال روبهروست که چرا دانش آموزان نمی توانند نسبتهای فنوتیپهای متفاوت را از یک آمیزش مشـخص دریک سـؤال حدس بزنند. او وقتی در کلاس از همهٔ دانش آموزان خواست که مسئله را حل کنند، فقط تعداد کمی از آنها مربع پانت را

رسم کردند. وقتی او علت را جویا شد و از آنها پرسید که شما چرا از مداد استفاده نمی کنید، آنها گفتند میخواهیم ذهنی حل کنیم. سیس همکار من جلوی تخته رفت و به آنها نشان داد که چگونه او مسئلهٔ مشابه مسئلهٔ آنها را بهطور فراشناختی حل میکند. همیشه، حتی وقتی که زیستشناسی ابتدایی بود، بیرون آوردن مداد و تكه كاغذ و انتقال مسئله به مربع پانت اولين قدم او بوده است.

نشان دادن این به دانش آموزان که چگونه ما دربارهٔ یک مفهوم زیستشناختی فکر میکنیم یا اینکه چگونه زیستشناسان عموما در تاریخ زیست شناسی دربارهٔ یک موضوع فکر کردهاند، نشان میدهد که چگونه کل زیست شناسی مجموع درک خود از زیستشناسی را تغییر داده است. بهعنوان مثال، این مفهوم که چگونه زیست شناسان دربارهٔ چگونگی رشد گیاهان فکر می کنند در طول تاريخ بارها عوض شده است. علاوهبر اين، مجموع درک ما از اینکه چگونه اطلاعات ژنتیک از والدین به فرزندان در گونهها انتقال یافته، کافی است. مثل یک زیستشناس، فکر کردن از زمان مندل تا امروز تغییرات بسیاری کرده است.

یک ابزار سادہ برای وادار کردن دانشآموزان به تفكر دربارهٔ چگونگیتغییر نظراتشان، ارزيابي پاياني با نگاه به گذشته است

Why people fail to recognize their own incompetence. Curr Directions Psychol Sci 12, 83-87.

10. Ebert-May D, Derting TL, Hodder J, Momsen JL, Long TM, Jardeleza SE (2011). What we say is not what we do: effective evaluation of faculty professional development programs. BioScience 61, 550-558.

11. Ertmer PA, Newby TJ (1996). The expert learner: strategic, self- regulated, and reflective. Instr Sci 24, 1-24. 12. Flavell JH (1979). Metacognition and cognitive monitoring: a new area of psychological inquiry. Am Psychol

34, 906-911. 13. Gall MD, Gall JP, Jacobsen DR, Bullock TL (1990). Tools for Learning: A Guide to Teaching Study Skills, Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

14. Garner R (1988). Metacognition and Reading Comprehension, Nor-wood, NJ: Ablex.

15. Georghiades G (2000), Bevond conceptual change learning in science education: focus on transfer, durability, and metacognition. Educ Res 42, 119-139.

16. Kruger J, Dunning D(1999). Un skilled and unaware of it:

how differences in recognizing one's own incompetence lead

to inflated self-assessments. J Personality Soc Psychol 77, 1121-1134

17. Kuhn D, Pearsall S (1998). Relations between metastrategic knowl- edge and strategic performance. Cogn Dev 13.227-247

18. Merriam-Webster (2012). www.merriam-webster.com/ dictionary/ metacognition (accessed 14 March 2012). 19. National Research Council (NRC) (1996). National

Science Education Standards, Washington, DC: National Academies Press

20. NRC (2000). How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School, Washington, DC: National Academies Press

21. Nickerson RS, Perkins DN, Smith EE (1985) The Teaching of Thinking, Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum. 22. Perkins DN, Salomon G (1989). Are cognitive skills context-bound? Educ Res 18, 16-25.

23. Pintrich P (2002). The role of metacognitive knowledge in learning, teaching, and assessing. Theory Pract 41, 219 - 226

24. Posner GJ, Strike KA, Hewson PW, Gertzog WA (1982). Accommoda- tion of a scientific conception: towards a theory of conceptual change. Sci Educ 66, 211-227

25.President's Council of Advisors on Science and Technol-ogy (2012). Report to the President-Engage to Excel: Pro- ducing One Million Additional College Graduates with Degrees in Science, Technology, Engineering, and Mathematics. www.whitehouse.gov/administration/ eop/ostp/pcast (accessed 13 March 2012).

26. Schraw G (1998). Promoting general metacognition awareness. Instr Sci 26, 113-125.

27.Schraw G, Crippen K, Hartley K (2006). Promoting self-regulation in science education: metacognition as part of a broader perspective on learning. Res Sci Educ 36, 111-139.

28. Seymour E, Hewitt NM (1997). Talking About Leaving: Why Under- graduates Leave the Sciences, Boulder, CO: Westview

29. Steele CM, Aronson J (1995). Stereotype threat and the intellectual test performance of African Americans. J Pers Soc Psychol 69, 797-811.

30. Tanner KD (2011). Reconsidering "what works." CBE Life Sci Educ 10, 329-333.

31. Tobias S (1990). They're not dumb. They're different. A new tier of talent for science. Change 22, 11-30. 32. White RT, Gunstone RF (1989). Metalearning and conceptual change. Int J Sci Educ 11, 577-586.

33. Zohar (2009). Paving a clear path in a thick forest: a conceptual anal- vsis of a metacognitive component. Metacognition Learning 4, 177-195.

به زمينهٔ فعاليتهاي علمي شان ندارند، اما افزودن دید فراشــناختی به تدریس خودجوش نیست. هر چند توسعهٔ فراشناخت بودن تدریس خود – فکر کردن به این که چگونه شـما دربارهٔ تدریس خود فكر مى كنيد – مى تواند نقطة ورود شگفت انگيزى برای تغییر روشهای تدریس شـما باشد. تحلیل خود دربارهٔ افکار خود در تدریس می تواند شـامل: «من دربارهٔ دانش آموزان چه فرضیههایی دارم؟»، «تا چه حد من برای آن فرضیهها مدارک و شواهد دارم؟»، «چــرا مــن تصمیمهای تدریــس خود را این گونه که هست گرفتهام؟»، «من دربارهٔ تدریس چـه می دانم؟»، «چه چیز می خواهم یاد بگیرم؟»، «دربارهٔ چه چیز ســوّال دارم؟». این بررســیها هم چنین می توانند به طور اختصاصی به اجزای ریزتر تبدیل شوند که از یک جلسهٔ کلاس را تا كل سال تحصيلي شامل شوند.

فراشناختىه دانش هر شخص دربارةفرايندهاى شناختی خودیا هر چيز مر تبط یا آن، مانند ويژگيهاي بادگيري اطلاعات بادادهها گفته مے شود

★ پینوشتھا

1 dewey 2 John Flavell

3 (National Research Council, 2000)

4 self-regulated learning

5. Self- efficacy 6 Muddiest point

۲. Confusion: سؤالی را که از طرف دانش آموز مطرح می شود

سردرگمی (کنفوسیون) مینامیم زیرا موجب سردرگمی او در یادگیری درس جدید شده است.

8. Cognitive psychologists

1. Kimberly D. Tanner; Department of Biology, San Francisco State University, San Francisco, CA 94132 2. metacognition 3 Selfmonitoring

★ منابع

1. Adey P, Shayer M (1993). An exploration of long-term far-transfer effects following an extended intervention program in the high school science curriculum. Cogn Instr 11 1-29

2. American Association for the Advancement of Science (2011). Vision and Change: A Call to Action, Final Report. Washington, DC: AAAS. http://visionandchange.org/ finalreport.

3. Angelo T, Cross K (1993) Classroom Assessment Techniques: A Handbook for College Teachers. 2nd ed., San Francisco, CA: Jossey- Bass.

4. Bandura A (1977). Self-efficacy: toward a unifying theory of behav- ioral change. Psychol Rev 84, 191-215. 5.Coutinho SA (2007). The relationship between goals, metacognition, and academic success. Educate 7, 39-47. 6 Crowe A. Dirks C. Wenderoth MP (2008). Biology in Bloom: imple- menting Bloom's Taxonomy to enhance student learning in biology. CBE Life Sci Educ 7, 368-381. 7.D'Avanzo C (2003).Application of research 7. on learning to college teaching: ecological examples. BioSciences 53. 1121-1128.

8. Dewey J (1933). How We Think: A Restatement of the Relation of Reflective Thinking to the Educative Process, Boston: Heath

9. Dunning D, Johnson K, Ehrlinger J, Kruger J (2003).

اهمىت فراشناختدر فرایندیادگیری، تفكرىقديمي است که آثار آن از زمان روشهای یر سش و پاسخ سقراط تاقرن بيستموجان ديويىموجود است